

Sygn. akt I C 2010/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 kwietnia 2014 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy - Śródmieścia w Warszawie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Joanna Dalba

Protokolant Marta Kobylińska

po rozpoznaniu w dniu 24 marca 2014 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa J. D. i E. D.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. rzecz powódki J. D. kwotę 30.000,- zł. (trzydzieści tysięcy złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 27 marca 2013 r. do dnia zapłaty;
2. w pozostałym zakresie powództwo J. D. oddała;
3. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. rzecz powoda E. D. kwotę 30.000,- zł. (trzydzieści tysięcy złotych) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 27 marca 2013 r. do dnia zapłaty;
4. w pozostałym zakresie powództwo E. D. oddała;
5. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. rzecz powodów J. D. i E. D. solidarnie kwotę 1.817,- zł. (jeden tysiąc osiemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 1.800,- zł. (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
6. zasądza solidarnie od powodów J. D. i E. D. na rzecz pozwanego (...) S.A. w W. kwotę 1.817,- zł. (jeden tysiąc osiemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 1.800,- zł. (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
7. nakazuje pobrać od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Warszawy – Śródmieścia w Warszawie kwotę 3.000,- zł. (trzy tysiące złotych) tytułem części opłaty sądowej od pozwu, od której uiszczenia powodowie byli zwolnieni.

Sygn. akt I C 2010/13

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 25 lipca 2013 roku (data stempla pocztowego) powodowie J. D. oraz E. D. – reprezentowani przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie adwokata R. W. (pełnomocnictwa – k. 11 i 12) – wnieśli o zasądzenie od (...) S.A. w W. (dalej: (...) S.A.):

- na rzecz powódki J. D. kwoty 60.000,- złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 27 marca 2013 roku do dnia zapłaty – tytułem zadośćuczynienia za krzywdę powstałą w wyniku śmierci córki D. D.;

- na rzecz powoda E. D. kwoty 60.000,- złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 27 marca 2013 roku do dnia zapłaty – tytułem zadośćuczynienia za krzywdę powstałą w wyniku śmierci córki D. D.;

Wnieśli ponadto o zasądzenie na ich rzecz od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Powodowie wystąpili także z wnioskiem o zwolnienie ich od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w całości. (**pozew z załącznikami – k. 1 – 67**)

Postanowieniami z dnia 12 sierpnia 2013 roku Referendarz Sądowy Sądu Rejonowego dla Warszawy-Śródmieścia w Warszawie zwolnił powoda E. D. oraz powódkę J. D. od kosztów sądowych w całości. (**postanowienie – k. 69 i k. 72**)

W odpowiedzi na pozew złożonej w dnia 02 grudnia 2013 roku (data stempla pocztowego) pozwany (...) S.A. – reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika w osobie adwokata H. S. (pełnomocnictwo – k. 91) wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Strona pozwana zakwestionowała swoją odpowiedzialność w stosunku do roszczeń o zadośćuczynienie. Podniesiony został także zarzut przyczynienia się poszkodowanej do powstania i zakresu szkody w wysokości 50% (**odpowiedź na pozew z załącznikami – k. 86 – 154**)

Na terminie rozprawy w dniu 11 lutego 2014 r. powodowie uznali zarzut przyczynienia się, wskazali jednocześnie, że kwoty dochodzone pozewem uwzględniają już te zakres. (**protokół – k. 178 – 179**)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 26 kwietnia 1998 roku w miejscowości S. kierujący pojazdem marki V. (...) o numerze rejestracyjnym (...) A. Z. doprowadził do wypadku drogowego, w wyniku którego pasażerka pojazdu D. D. doznała obrażeń, na skutek których zmarła. Sprawca wypadku posiadał polisę D. D. doznała obrażeń, na skutek których zmarła. Sprawca wypadku posiadał polisę OC w (...) S.A. w W.. (**okoliczności bezsporne, kopia postanowienia o umorzeniu śledztwa – k. 124 – 125, kopia odpisu skróconego aktu zgonu – k. 21**)

Przed śmiercią D. D. mieszkała wraz z rodzicami oraz rodzeństwem w (...), w lokalu należącym do jej rodziców składającym się z trzech małych pokoi. D. D. pomagała rodzicom finansowa przeznaczając na ten cel zarobione przez nią pieniądze. Ponadto pomagała rodzicom odciążając ich w codziennych obowiązkach przez zajmowanie się młodszym rodzeństwem, sprzątała, przygotowywała posiłki, wykonywała większość prac domowych, organizowała rodzinne uroczystości np. imieniny. Powodowie mieli bardzo dobre relacje ze zmarłą córką. J. D. spędzała dużo czasu z córką, potrafiły obie rozmawiać całymi wieczorami. (**zeznania świadka W. D. – k. 179 – 180; zeznania powódki J. D. – k. 199 – 200; zeznania powoda E. D. – k. 201 – 202**)

J. D. ma 62 lat. Ma orzeczenie o zakwalifikowaniu do II grupy inwalidzkiej. Bardzo przeżyła śmierć córki, odczuwa do chwili obecnej negatywne skutki psychiczne zdarzenia. Zażywa do chwili obecnej leki uspokajające (A.). Po śmierci córki wycofała się z życia towarzyskiego, uczestniczy jedynie z mężem w małych rodzinnych uroczystościach, ale nie bierze w nich aktywnego udziału. Jest mocno znerwicowana i ma problem z koncentracją, łatwo ulega emocjom. W jej ocenie śmierć córki wpłynęła także na jej zdrowie fizyczne. (**zeznania powódki J. D. – k. 200 – 201, zeznania powoda E. D. – k. 201**)

E. D. ma 63 lata, gdy dowiedział się o wypadku udał się na posterunek Policji we W.. Był osobą, która dokonała identyfikacji zwłok córki. Emocje wywołane tym zdarzeniem spowodowały, że przez pierwsze dwa tygodnie prawie nie jadł, był obojętny na bodźce zewnętrzne – apatyczny. Powód nie przyjmował leków uspokajających poza kroplami

ziolowymi. Nie pogodził się ze śmiercią córki mimo upływu czasu. Oboje z żoną odwiedzają grób córki i miejsce wypadku zapalić znicze. Powód jest zdania, że śmierć córki spowodowała u niego pogorszenie stanu zdrowia czego konsekwencją był przebyty zawał serca. (**zeznania powoda E. D. – k. 201 – 202; zeznania świadka W. D. – k. 179 – 180**)

Powodowie zgłosili ubezpieczycielowi w dniu 26 lutego 2013 r. roszczenie o wypłatę zadośćuczynienia za krzywdę i cierpienia związane ze śmiercią córki. Pismem z dnia 22 kwietnia 2013 roku (...) S.A. odmówił wypłaty zadośćuczynienia. Powodom zostało przyznane odszkodowanie z tytułu znacznego pogorszenia się sytuacji życiowej. (**dokumenty znajdujące się w aktach szkody PL (...), kopie – k. 106 – 108, k. 138 – 139, k. 129, k. 133**)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wszechstronnej analizy zebranego w sprawie materiału dowodowego, na który złożyły się: zeznania świadka W. D. (k. 178 – 180), zeznania powódki J. D. (k. 199 – 201), zeznania powoda E. D. (k. 201 – 202), akta szkodowe oraz dokumenty zgromadzone w toku postępowania, których wiarygodność i autentyczność nie budziła wątpliwości Sądu.

Wydając rozstrzygnięcie Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie zeznań świadka i powodów uznając je za wiarygodne i racjonalne. Zeznania te wzajemnie ze sobą korespondują i uzupełniają się, a nadto są logiczne i konsekwentne. Pozwoliły one określić stan psychiczny powodów po śmierci ich córki D. D.. Ponadto w ocenie Sądu zeznania powodów nie wyolbrzymiały ogromu cierpienia doznanych przez nich w wyniku utraty najbliższego członka rodziny. Dlatego też w tym zakresie twierdzenia powodów stanowiły podstawę wydanego rozstrzygnięcia.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Sąd uwzględnił w części żądania powodów o zadośćuczynienie za naruszenie ich dóbr osobistych znajdujących odzwierciedlenie w zerwaniu silnej więzi emocjonalnej pomiędzy córką a rodzicami.

Roszczenia w niniejszej sprawie zostały skierowane do pozwanego w oparciu o przepis art. 822 § 1 k.c., który stanowi, że przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony.

Ustawa z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152) nakłada na posiadacza pojazdu mechanicznego obowiązek zawarcia – na okres 12 miesięcy - umowy ubezpieczenia OC za szkody związane z ruchem posiadanego przez niego pojazdu. Istota ubezpieczenia OC polega na tym, iż w razie powstania odpowiedzialności cywilnej ubezpieczonego posiadacza za szkodę spowodowaną ruchem należącego do niego pojazdu, zakład ubezpieczeń jest obowiązany do wypłacenia odszkodowania poszkodowanemu za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

Art. 19 powyższej ustawy stanowi, iż poszkodowany może dochodzić roszczeń bezpośrednio od Ubezpieczeniowego Funduszu Gwarancyjnego w przypadkach szkody powstałej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na osobie, gdy szkoda ta została wyrządzona w okolicznościach uzasadniających odpowiedzialność cywilną posiadacza pojazdu mechanicznego lub kierującego pojazdem mechanicznym, a nie ustalono ich tożsamości.

Z uwagi na powyższe zasadne jest skierowanie przez powodów roszczenia przeciwko (...) S.A., który jest ubezpieczycielem sprawcy wypadku.

Nie ulega wątpliwości, że wypadek spowodowany przez osobę ubezpieczoną w pozwanym zakładzie ubezpieczeń, w wyniku którego D. D., córka powodów, poniosła śmierć nastąpił w dniu 26 kwietnia 1998 roku, tj. przed wejściem w życie przepisu art. 446 § 4 k.c. dnia 3 sierpnia 2008 roku. W związku z powyższym w niniejszej sprawie zastosowanie winny znaleźć przepisy art. 448 k.c. w zw. z art. 23 k.c. i 24 § 1 k.c.

Zgodnie z przepisem art. 448 k.c. w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia. Przepis art. 445 § 3 stosuje się.

W świetle przepisu art. 23 k.c. dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Stosownie do art. 24 § 1 k.c. ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny.

Zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2010 roku w sprawie III CZP 76/10 najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c. zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 roku. Powyższa uchwała tłumaczy sens nowelizacji przepisu art. 446 k.c., do którego ustawą z dnia 30 maja 2008 roku dodano § 4 regulujący właśnie kwestię zadośćuczynienia pieniężnego za śmierć członka rodziny. Otóż w niniejszej sprawie tragiczna śmierć D. D. miała miejsce w dniu 26 kwietnia 1998 roku, w tym też dniu zaistniała krzywda powodów. W dacie wypadku przepis art. 446 § 4 jeszcze nie obowiązywał, dlatego też do rekompensaty krzywdy wywołanej czynem niedozwolonym, jakim było niewątpliwie spowodowanie śmierci córki powodów przez kierowcę ubezpieczonego u pozwanego, przed wejściem w życie tego przepisu, tj. 3 sierpnia 2008 roku, ma zastosowanie przepis art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. W powołanej uchwale Sąd Najwyższy wyjaśnił, iż „katalog dóbr osobistych określony w art. 23 k.c. ma charakter otwarty. W orzecznictwie i w piśmiennictwie przyjmuje się zgodnie, że ochroną przewidzianą w art. 23 i 24 k.c. objęte są wszelkie dobra osobiste rozumiane jako pewne wartości niematerialne związane z istnieniem i funkcjonowaniem podmiotów prawa cywilnego, które w życiu społecznym są uznawane za doniosłe i zasługujące z tego względu na ochronę. W judykaturze uznano, że do katalogu dóbr osobistych należy np. prawo do intymności i prywatności, płeć człowieka, prawo do planowania rodziny, tradycja rodzinna, pamięć o osobie zmarłej. Trudno byłoby znaleźć argumenty sprzeciwiające się zaliczeniu do tego katalogu także więzi rodzinnych. Więzi te stanowią fundament prawidłowego funkcjonowania rodziny i podlegają ochronie prawnej (art. 18 i 71 Konstytucji RP, art. 23 k.r.o.).

Skoro więc dobrem osobistym w rozumieniu art. 23 k.c. jest kult pamięci osoby zmarłej, to w ocenie Sądu może nim być także więź między osobami żyjącymi. Nie ma zatem przeszkód do uznania, że szczególna więź emocjonalna między członkami rodziny pozostaje pod ochroną przewidzianą w art. 23 i 24 k.c. Pogląd taki pojawił się już w nowszym w orzecznictwie. Sąd Apelacyjny w Gdańsku w uzasadnieniu wyroku z dnia 23 września 2005 roku, I ACa 554/05 stwierdził, że szczególna więź rodziców z dzieckiem, przysługująca zarówno dziecku, jak i rodzicom w prawidłowo funkcjonującej rodzinie, zasługuje na status dobra osobistego, podlegającego ochronie przewidzianej w art. 24 § 1 k.c. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia z dnia 14 stycznia 2010 r., IV CK 307/09 uznał natomiast, że spowodowanie śmierci osoby bliskiej może stanowić naruszenie dóbr osobistych członków rodziny zmarłego i uzasadniać przyznanie im zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c.

Podobne stanowisko zajmuje (wbrew twierdzeniom zawartym w odpowiedzi na pozew), także Sąd Apelacyjny w Poznaniu (confer wyrok z dnia 18 czerwca 2013 r., sygn. akt I ACa 392/13, wyrok z dnia 19 września 2013 r., sygn. akt I Aca 694/13, wyrok z dnia 13 lutego 2013 r., sygn. akt I ACa 1221/12, wyrok z dnia 22 maja 2013 r., sygn. akt I Aca 359/13), Sąd Apelacyjny w Szczecinie (wyrok z dnia 27 marca 2013 r., sygn. akt I ACa845/12, wyrok z dnia 14 marca 2013 r., sygn. akt I Aca 835/12, wyrok z dnia 31 stycznia 2013 r., sygn. akt I Aca 217/13), Sąd Apelacyjny w Łodzi (wyrok z dnia 18 marca 2014 r., sygn. akt I Aca 1226/13, wyrok z dnia 12 marca 2014 r., sygn. akt I Aca 1257/13,

wyrok z dnia 13 lutego 2014 r., sygn. akt I Aca 1065/13), Sąd Rejonowy w Katowicach (wyrok z dnia 6 marca 2014 r., sygn. akt I Aca 1073/13). Co do zasady więc można stwierdzić, że wbrew twierdzeniom pozwanego linia orzecznicza na terenie kraju podziela stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w odniesieniu do uprawnienia krewnych zmarłego do wystąpienia z żądaniem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę na mocy art. 24 k.c. w zw. z art. 448 k.c.

Sąd Rejonowy w nie podzielił argumentacji pozwanego, sprowadzającej się do wskazania, że zakres odpowiedzialności odszkodowawczej w tej sprawie jest określony granicami art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 marca 2003 r. o obowiązkowych ubezpieczeniach, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, nie przewiduje odpowiedzialności za naruszenie dobra osobistego, kreowanego w tym stanie faktycznym. Sąd uznał, że pozwane towarzystwo ubezpieczeniowe odpowiada za wyrządzoną szkodę poprzez przyzmat odpowiedzialności sprawcy zdarzenia, ten zaś ponosi odpowiedzialność za wszelką szkodę wyrządzoną w związku z ruchem pojazdu objętego ubezpieczeniem, w tym także za następstwa śmierci bezpośrednio poszkodowanego. Wobec powyższego w ocenie Sądu Rejonowego naruszenie dobra osobistego w postaci więzi rodzinnej łączącej osoby najbliższe z poszkodowanym, który poniósł śmierć w związku z ruchem takiego pojazdu, jest następstwem szkody objętej zakresem art. 34 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy. Sąd podkreślił także, że nie bez znaczenia jest fakt, iż przed 3 sierpnia 2008 r. w razie, gdy wskutek uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia spowodowanego ruchem pojazdu mechanicznego nastąpiła śmierć poszkodowanego, osobom pośrednio przez to poszkodowanym - małżonkowi, małoletnim lub innym osobom bliskim zmarłemu - przysługiwały roszczenia odszkodowawcze z art. 446 k.c. To zaś było wyjątkiem od zasady, że roszczenia odszkodowawcze są przyznane jedynie bezpośrednio poszkodowanym.

Ponadto Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 kwietnia 2006 roku wydanym w sprawie I CSK 159/05 stwierdził, iż podstawową funkcją zadośćuczynienia pieniężnego za naruszenie dóbr osobistych (art. 448 k.c.) jest funkcja kompensacyjna. Zadośćuczynienie ma wynagrodzić doznaną krzywdę, przy czym powinno uwzględniać wszystkie aspekty tej krzywdy. Nie może mieć znaczenia tylko symbolicznego, ale nie będąc odszkodowaniem, ma mieć odczuwalną wartość majątkową. Przy ocenie, jaka suma jest odpowiednia tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę spowodowaną naruszeniem dóbr osobistych, należy mieć na uwadze rodzaj dobra, które zostało naruszone oraz charakter, stopień nasilenia i czas trwania doznawania przez osobę, której dobro zostało naruszone, ujemnych przeżyć psychicznych spowodowanych naruszeniem (krzywda). Dla oceny tej nie jest też bez znaczenia stopień winy osoby naruszającej dobra osobiste, cel który zamierzała ona osiągnąć podejmując działanie naruszające te dobra i korzyść majątkowa, jaką w związku z tym działaniem, uzyskała lub spodziewała się uzyskać.

Mając na względzie przytoczone uwagi Sądu żądania powodów w zakresie zadośćuczynienia za zerwanie więzi emocjonalnej wskutek śmierci D. D. były usprawiedliwione zarówno co do zasady. Jednakże żądana kwota była nieuzasadniona we wskazanej wysokości.

Więzi emocjonalne, jakie łączą rodziców i dzieci są niewątpliwie bardzo silne. W sprawie niniejszej rozważeniom podlegała sytuacja przedwczesnej utraty dziecka z powodu gwałtownego zdarzenia. Uznać bowiem należy, iż jakkolwiek nacechowane bólem i rozpaczą, odejście dziecka związane z przyczynami naturalnymi jest w swym charakterze znacznie łagodniejsze. Wskazać bowiem, że rodzice z punktu widzenia naturalnego porządku nie spodziewają się w normalnych okolicznościach, że zmuszeni będą do pochowania swoich dzieci. Ponadto nawet przyjmując ewentualne wystąpienie choroby, nie mieli oni możliwości pożegnania się i uregulowanie ostatnich spraw z dzieckiem.

Kiedy więc dziecko przedwcześnie umiera, smutek rodziców wynika nie tylko z braku jego obecności, lecz także utraty pewnych aspektów ich własnego funkcjonowania w życiu, ponieważ naturalnym jest, że rodzice wiążą z nimi swoje nadzieje, oczekują oparcia (także finansowego). Cierpienie przeżywane po śmierci członka rodziny jest znacznie głębsze i silniejsze niż jakikolwiek inny rodzaj bólu. Intensywność tego cierpienia godzi w samo wnętrze istoty człowieka.

Role, którą pełni dziecko w życiu rodziców różnią się w zależności od wieku, wielkości rodziny a także pozycji społecznej. A więc i bezpośrednio następstwa tragicznego wydarzenia mogą być różne. Jakże by one jednak nie były,

śmierć dziecka stanowi nieodwracalne przeżycie, które wpływa negatywnie na losy człowieka jeszcze przez wiele lat. Wstrząs, który przeżywają ludzie w konfrontacji ze śmiercią bywa słabszy lub silniejszy – zależy to od wielu czynników, takich jak np. stopień przywiązania do zmarłego, rodzaj śmierci oraz to, czy jak wskazano wyżej oczekiwano jej lub spodziewano się. Kiedy jednak śmierć następuje w sposób nagły, wstrząs jest wielokrotnie silniejszy.

W ocenie Sądu niewątpliwie nagła utrata dziecka, z którym powodowie byli mocno związani emocjonalnie była dużym ciosem, co potwierdza materiał dowodowy zebrany w sprawie. Wskazać należy, że zmarła córka był dla powodów nie tylko podporą emocjonalną, ale również i finansową.

W kontekście powyższego wskazać należy, iż kwota zadośćuczynienia powinna być odpowiednia i rekompensować doznaną krzywdę za naruszenie prawa do życia w rodzinie. Zadośćuczynienie winno mieć charakter całościowy i obejmować swoim zakresem wszystkie cierpienia fizyczne i psychiczne związane ze śmiercią osoby najbliższej. Przy czym mimo, że zadośćuczynienie ma mieć charakter kompensacyjny i tym samym jego wysokość musi przedstawiać jakąś ekonomicznie odczuwalną wartość, to nie może ono być jednak nadmierne w stosunku do doznanej krzywdy i aktualnych stosunków majątkowych społeczeństwa, a więc powinno być utrzymane w rozsądnych granicach.

W ocenie Sądu, pomimo wstrząsu jakiego doznali powodowie, z wyżej wymienionych względów, wziąć jednak należy pod uwagę przy wymiarze zadośćuczynienia fakt, że pozwani w dalszym ciągu znaleźć mogą oparcie w reszcie swoich dzieci a także fakt, że od zdarzenia minął już długi czas, co także niewątpliwie ma wpływ na odczuwaną krzywdę.

W ocenie Sądu, należne powodom zadośćuczynienie należało określić na kwoty po 30.000, 00 zł, kwoty te są w ocenie Sądu adekwatne do krzywdy powodów. Na marginesie należało wskazać, iż Sąd nie wziął pod uwagę twierdzeń powodów, w których podnosili oni, że na skutek śmierci córki pogorszeniu uległ ich stan zdrowia. Wskazać należało, że rzeczą strony powodowej było przedstawienie dowodów na okoliczność głoszonych twierdzeń. Celem wykazania istnienia związku pomiędzy pogorszeniem się stanu zdrowia, a śmiercią córki winni oni byli zaoferować dowód z opinii biegłego, który mógłby naświetlić i wyjaśnić tę okoliczność z punktu widzenia posiadanych przez niego wiadomości specjalnych, przy uwzględnieniu zebranego i udostępnionego biegłemu materiałowi sprawy. Wobec braku takiego wniosku Sąd nie mógł samodzielnie określić i ustalić jaki wpływ miała śmierć córki na zdrowie powodów, gdyż dla ustalenia takiego związku, niezbędnym jest sięgnięcie do wiadomości specjalnych biegłego. Wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego bezwzględnie zatem powinien znaleźć się już w pozwie, natomiast wobec jego braku Sąd nie mógł samodzielnie dokonywać ustaleń w tym zakresie nawet wówczas, gdyby sam wyjątkowo taką specjalną wiedzę dysponował.

Podstawę rozstrzygnięcia o odsetkach stanowił art. 481 k.c. w zw. z art. 817 § 1 k.c. Stosownie do treści art. 481 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, zaś zgodnie z art. 817 § 1 k.c. ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku. Mając na uwadze dyspozycje wskazanych przepisów, Sąd przyznał odsetki od zasądzonych na rzecz każdego z powodów kwot od dnia 27 marca 2013 r. Powodowie wystąpili z roszczeniem do pozwanego w dniu 20 lutego 2013 r. (data wpływu do (...) 26.02.2013), zatem odsetki należne były od dnia 27 marca 2013 r. tj. dzień po upływie określonego 30 dniowego terminu na rozpoznanie żądania. (punkt 1 i 3 wyroku)

W pozostałym zakresie roszczenie Sąd oddalił (punkt 2 i 4 wyroku)

O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 100 k.p.c. mając na uwadze, że powodowie wygrali w 50%. Z uwagi na powyższe pozwany obowiązany jest zwrócić powodom koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw, w skład których wchodzi: wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 3.600,- złotych (§ 6 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu) oraz koszt opłaty skarbowej od udzielonych pełnomocnikowi pełnomocnictw (34 zł). Zatem mając na uwadze stosunek, wygranej powodów pozwany winien zwrócić im solidarnie kwotę 1.817 zł (3.634 zł x 0,5), wobec czego orzeczono jak w punkcie 5 wyroku.

Przyjmując tę samą zasadę powodowie obowiązani są do zwrócenia pozwanemu kosztów procesu, w wysokości 1.817 zł. (punkt 6 wyroku)

Zgodnie z art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Powodowie byli zwolnieni od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w całości, a zatem pozwany winien zwrócić Skarbowi Państwa połowę opłaty sądowej od pozwu 3.000 zł, zgodnie ze stosunkiem w jakim powodowie wygrali sprawę (6.000 zł x 0,5). Dlatego Sąd orzekł jak w pkt 7 wyroku.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w sentencji.

Zarządzenie:

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron.